

Vår saksbehandler
Erik Kathrud, tlf 32808631

Saksgang:

Beh.nr.	S.type	Behandles av	Utvalgssaksnr	Møtedato
1	Å PS	Hovedutvalget for utdanningssektoren	062/06	14.12.06

Forslag til ny felles forskrift om opptak til høyere utdanning - høring

Vedlegg:

- 1 Høringsbrev
- 2 Forslag til forskrift

På bakgrunn av den nye fag- og timefordelingen i videregående opplæring – Kunnskapsløftet – er det behov for å gjøre endringer i opptaksforskriften.

Forslag til vedtak

Hovedutvalg for utdanning gir sin tilslutning til forslaget til ny felles forskrift om opptak til høyere utdanning med de merknader som er gitt i fylkesutdanningssjefens saksframlegg.

Buskerud fylkeskommune 05.12.2006
Tom Martinsen e f
fylkesutdanningssjef

Vedtak i Hovedutvalget for utdanningssektoren – 14.12.06:

Hovedutvalg for utdanning gir sin tilslutning til forslaget til ny felles forskrift om opptak til høyere utdanning med de merknader som er gitt i fylkesutdanningssjefens saksframlegg, med unntak av kommentarene til 4, §4-1 a) Medisin.

Pkt 4, §4-1 g) Allmennlærerutdanning:

Det bør stilles krav om gjennomsnittskarakter 4 i norsk og matematikk for opptak til allmennlærerutdanningen.

Bakgrunn for saken

Departementet har i brev av 18.10.06 lagt fram forslag til ny felles forskrift om opptak til høyere utdanning og ber om uttalelse fra en rekke høringsinstanser. Fristen for å kommentere forslaget er satt til 18.12.06.

Premisser og problemstillinger

Forskriften om opptak til høyere utdanning er komplisert og omfatter en rekke faglige forhold som ligger utenfor fylkeskommunens kompetansefelt. Det er imidlertid en del forhold som påvirker elevenes valg og prioriteringer i videregående skole og som dermed får konsekvenser for de videregående skolene og for utdanningsavdelingen. Fylkeskommunens kommentarer vil derfor konsentrere seg om slike forhold.

Mulige alternative løsninger og konsekvenser

2 Generell studiekompetanse

§ 2.1

Både alternativ 1 og 2 krever at søkeren oppfyller kravene om definert kompetanse i fellesfagene norsk, engelsk, matematikk, naturfag, samfunnsfag og historie.

Fylkesutdanningssjefen er enig i at dette kravet opprettholdes. Utviklingen innen de forskjellige yrkene i samfunnslivet peker i retning av større krav til læringskompetanse, og arbeidet med fellesfagene vil kunne gi den nødvendige bredden i grunnlaget for slik kompetanse.

Alternativ 1 lister opp typer av utdanning og arbeidserfaring som kan oppfylle kravet om 5 års arbeids- og utdanningserfaring. Det gis videre utfyllende opplysninger om hva slags utdanning og arbeidserfaring som faller innenfor kravet.

Erfaringsmessig viser det seg at mange elever/privatister/søkere spør om to ting i denne forbindelse:

1. Hvor stor prosentvis tilsetning må en ha for å kunne regne denne erfaringen med når en skal legge sammen arbeidsforholdene? Gir for eksempel to år med 40% stilling en uttelling på 80% av ett år? Eller om man har 50% stilling, regnes da to år som 1 av de 5 som kreves?
2. Når man går opp til eksamen som privatist i fag, hvor mange fag må en ta pr år for at det skal kunne regnes som studium ”av minst ett års varighet?”

Fylkesutdanningssjefen oppfordrer departementet til å legge inn i denne paragrafen tydelige anvisninger på hvordan lengden på utdanning og arbeidserfaring blir beregnet.

Alternativ 2 stiller ikke krav til arbeidserfaring og utdanning, og krever bare at søkeren skal være 23 år. Fylkesutdanningssjefen ser dette som et bedre alternativ enn alternativ 1, forutsatt at kravet om eksamen i de seks fellesfagene opprettholdes.

Når en person er 23 år eller mer, må man kunne forutsette at manglende skolegang og/eller arbeidserfaring beror på spesielle forhold. Et krav i den situasjonen om 5 års arbeids- og/eller utdanning vil derfor være en hindring nettopp når man ønsker å komme videre i livet.

§ 2-2

Fylkesutdanningssjefen slutter seg helt til forskriftens krav om dokumentasjon av norskkunnskaper for søkere med utdanning utenfor de nordiske landene, og foreslår ingen endring av denne paragrafen

§ 2-3 og § 2-4

Fylkesutdanningssjefen støtter forslaget

3. Unntak fra krav om generell studiekompetanse

§ 3-1

Det er rimelig å åpne for adgang til studier på grunnlag av dokumentert realkompetanse. Fylkesutdanningssjefen vil imidlertid ut fra fylkeskommunens erfaringer med vurdering av slik realkompetanse, understreke betydningen av at det utarbeides pålitelige redskap og kriterier for å dokumentere egnethet for de aktuelle studiene.

§ 3-2

Fylkeskommunen ser relativt ofte tilfelle av presserende og uforutsette årsaker til at elever i videregående skoler ikke får avlagt sin eksamen, eller de nødvendige prøver for å fastslå elevens kompetanse. En åpning for dispensasjon i særlige tilfelle kompenserer for slike vanskeligheter.

4. Spesielle opptakskrav

§4-1

§ 4-1 a) Medisin

Fylkesutdanningssjefen advarer mot at tilleggskrav ved studier i helsefag får karakter av utsilingsmekanismer. Tilleggskravet må først og fremst korrespondere relevans for innholdet i studiet man søker, og det kan stilles spørsmål ved i hvilke grad høy tallforståelse eller andre særskilte teoretiske kunnskaper gir spesielle forutsetninger for helsestudier.

En uheldig konsekvens ved denne typen tilleggskrav er dessuten at elever må forbedre allerede meget gode karakterer for å komme inn ved studier der vi som nasjon burde ha gitt flere tilgang til.

§ 4-1 g) Allmennlærerutdanning

Fylkesutdanningssjefen har tidligere avgitt uttalelse om kravet til gjennomsnittskarakter 3 i norsk og matematikk, og fastholder støtte til denne bestemmelsen

5. Opptak på visse vilkår.

§ 5-1

Fylkesutdanningssjefen vil sterkt anbefale denne paragrafen i sin helhet. Den gjør det mulig å søke og få opptak til universitets- og høyskolestudier også når spesielle forhold gjør at man ikke fullt ut har tilfredsstilt opptakskravene innen søknadsfristen. Det er ikke uvanlig at slike spesielle forhold oppstår, og med denne paragrafen tar man vare på disse enkelttilfellene uten å redusere kravet til opptak. Dermed ivaretas rettferdighetsprinsippet på en smidig måte.

7. Rangering av kvalifiserte søkere ved opptak

§ 7-2

Fylkesutdanningssjefen støtter forslaget om å utvide muligheten til å få utstedt førstegangsvitnemål selv opplæringen er gjennomført i løpet av 4 år når det kan dokumenteres forhold slik som foreslås i forskriften.

Kvoten for førstegangsvitnemål bør økes til 50%.

§ 7-8

Det er svært viktig å opprettholde ordningen med realfagspoeng for å stimulere elevene til å velge disse fagene i videregående opplæring. Fylkesutdanningssjefen støtter forslaget om at alle programfag i programområde realfag gir realfagspoeng og at matematikk R2 og Fysikk 2 får større uttelling. Det er imidlertid viktig at man følger nøye med på hvilke virkninger dette kan gi for elevenes valg og at man korrigerer eventuelle uønskede utslag.

Konklusjon

Fylkesutdanningssjefen anbefaler at Hovedutvalg for utdanning gir sin tilslutning til ny felles forskrift om opptak til høyere utdanning med de merknader som er angitt i saken.